

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 06 Eylül 2024

Sayı : 6582

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16272

Aşağıdaki sorularımın *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Diyarbakır'da 21 Ağustos'ta kaybolan 8 yaşındaki Narin Güran'ı arama çalışmaları devam ederken, Türkiye'deki diğer kayıp çocuk vakaları bir kez daha gündeme geldi. Narin'in kaybolması Türkiye'deki çocukların sistematik olarak maruz kaldığı ihmal, aile içi şiddet, cinsel istismar, kaçırılma, uyuşturucuya maruz bırakılma, incitilme ya da cansız bedeni bir yerlere atılma ve organ mafyası gibi güvencesizlik ortamının bir yansımasıdır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Adli İstatistik verilerine göre 2008-2016 yılları arasında toplam 104 bin 531 çocuk kaybolmuştur. Bu veriler günde ortalama 33 çocuğun kaybolduğunu gösteriyor. TÜİK 2016'dan bu yana kayıp çocuklara ilişkin verileri paylaşmadığı için 2016-2024 yılları arasında kaç çocuğun kaybolduğu ve/veya bu çocukların kaçının bulunabildiğine ilişkin herhangi resmi veri bulunmuyor. Her ne kadar kayıp çocuklar sistematik bir şekilde izlenmese de medyaya yansıyan haberlerden elde ettiğimiz veriler Türkiye'nin kayıp çocuklar ülkesi olma yolunda olduğunu gözler önüne seriyor. Resmi verilerin son 8 yıldır açıklanmaması, AKP iktidarının çocukların kaybolmasını önleme ve hızlı bir şekilde bulmaya ilişkin bir politikasının olmadığını, binlerce ailenin ortak acısı haline gelen çocuk kayıpları sorununun görmezden geldiğini; mevcut girişimlerde ise yetersiz kaldığını, toplumun genelinde yükselen tedirginliğin yaygın yasağı vb. mekanizmalarla geçiştirildiğini göstermektedir.

2010 yılında TBMM Genel Kurulu'nda, kayıp çocuklar ve çocukların maruz kaldığı sorunlara ilişkin iktidar ve muhalefet milletvekilleri tarafından verilen 25 ayrı araştırma önergesi birleştirilerek görüşülmüş; TBMM'de Kayıp Çocuklar Komisyonu kurulmuş, alınan karar gereği, "Kayıp Çocuklar Ulusal Bilgi Sistemi Projesi Kurumlararası İşbirliği Protokolü'nün hayata geçeceği beyan edilmişti. Bu doğrultuda beş bakan kayıp çocukların bulunması için kurumlar arası işbirliği protokolü imzaladı. Merkezi, Emniyet Genel Müdürlüğü'nde olan "Kayıp Çocuklar Ulusal Bilgi Sistemi" kurulacak; bilgiler tek merkezde toplanacaktı. Bu kapsamda söz konusu Protokole dönemin Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek, Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf, Adalet Bakanı Sadullah Ergin, İçişleri Bakanı Beşir Atalay ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım imza attılar. Kayıp çocukların bulunması için Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK), Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ortak çalışmalar yürüteceği açıklanmıştı. Ancak aradan geçen 14 yılın sonunda

ne “Kayıp Çocuklar Ulusal Bilgi Sistemi” kurulmuş ne de TÜİK son sekiz yıla ait kayıp çocuklara ilişkin istatistikleri açıklamıştır. Güncel bilgileri içeren veri tabanının oluşturulmaması AKP’nin sorunun çözümüne ilişkin bir politikasının olmadığı iddialarına da dayanak oluşturmaktadır. İstismar ve şiddeti önlemeye dönük etkin politikalar üretilmediği ölçüde genel sosyopolitik atmosfer de toplumu bu olayların sıradanlaştığı bir yozlaşma batağına sürüklemektedir.

Bu bağlamda;

1. Kaybolmasından bu yana 15 gün geçmesine rağmen Narin Güran neden bulunamamıştır?
2. Ülkemizde kayıp çocuklara ilişkin sorunlar artarak devam ettiği halde 2010 yılında kurulacağı beyan edilen “Kayıp Çocuklar Ulusal Bilgi Sistemi” hangi gerekçelerle kurulmamıştır?
3. TÜİK 2016’dan bu yana kayıp çocuk sayısını neden açıklamamaktadır?
4. Bakanlığınız 2016’dan günümüze kayıp çocuk sayısına ilişkin istatistik verileri hakkında bilgiye sahip midir? Öyle ise bu istatistiklerin kamuoyu ile paylaşılmama nedeni nedir?
5. 2016 yılından bu öngenenin yanıtlandığı tarihe kadar ülkemizde kaç çocuk kaybolmuştur? Bu çocukların kaçını bulunmuştur? Bu çocukların kaçını şiddete maruz kalmıştır? Kaçını hayatını kaybetmiştir?
6. 2011 yılından bu yana Türkiye’de kaybolan refakatsiz mülteci çocuk sayısı kaçtır?
7. Hangi çocuklar kayboluyor? Kaçını engelli, kaçını roman, kaçını Suriyeli, kaçını mülteci, kaçını LGBTQI+, kaçını ne kadar yoksuldur?
8. Çocuk kayıplarının temelinde yatan nedenler araştırılmakta mıdır? Öyle ise araştırmanın bulguları (cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, uyruk, il ya da bölge vb.) ile kayıpların öne çıkan nedenleri nelerdir?
9. Kayıp çocuklar sorununun çözümü için öncelikle anne, babalara ve toplumun geneline ilişkin ne tür çalışmalar yapılmıştır?
10. Türkiye’de sadece kayıp çocuklar için açılmış bir acil numara neden bulunmuyor? Bu konuda bir çalışmanız var mıdır?